

Drucksache

34.427

Jöjjetek

Herrn FALLER Béla
INNSBRUCK, Inngarage

III. év

1950. augusztus

6. szám

Lehetőség

Sokan álldogáltak a folyosón, felnöttek, gyerekek, lehettek vagy harmincan. Már benne voltunk a délutánban, mindenki fáradt volt, a reggeltől tartó ácsorgástól ép-ugy, mint az izgalomtól. A hőség is kínzó volt és a gyerekek, nagyob- bacskák és karonülök egyaránt, nyüggösek és lármások voltak.

Az Amerikába való kivándorlás utolsó nagy lépése volt a folyosón várók előtt: a Bevándorlási és Honosítási Szolgálat tisztviselője, köz- nyelven: a brémai kommisszió. Mindenki tudta, hogy ebben a szo- bában dől el végleg, mehet-e Ame- rikába vagy sem. Mindenki ideges volt és mindenki félt, pedig a kijö- vők vidám arccal s áradózan me- sélték, hogy milyen jóságos idő- sebb ur ül benn a döntő íróasztal mögött. De azért jött ki egy-kettő olyan is, akit elutasítottak. Asze- rint hogy a kijövő milyen ered- ményrel végzett, futott végig a váró tömegben a borzongás vagy a meg- könnyebülés nagy sóhaja.

A várakozók között sok magyar is volt; sorra beszélgettem velük. Egy család különösen ideges volt. A férfi ügyvédember volt otthon, de ittléte esztendei alatt úgy kitanulta a cipézmesterséget, hogy csodá- jára jártak és elsőrangú osztrák üzletek vették át cipőit. Assurance- ot is mint cipész kapott. Tiszta eset volt, meglepően hamar ment át a különböző vizsgálatokon. Fiatal felesége mellett két tisztaarcu kis- fiu állt: öröm volt nézni ezeket az egészséges, egyenestekintetű embe- reket.

De most már ők is fáradtak vol- tak, a kisfiuk egyszerre sirva fa- kadtak, az asszony összerázkódott és meg-megremegett az ajka, a férfi pedig idegesen reszkető ke- zekkel turkált a hajában.

Folytatás a 2. lapon.

ÉLŐ KERESZTYÉNSÉG KOREÁBAN

Koreai misszionárius beszél az országról, négyezeréves kulturájú né- péről, a koreai keresztyénekről, a háboruról és az egész koreai nemzet békevágyáról.

Alig egy hónapja jött át New York- ból Dr. H. Henderson lelkész, hogy kiválassza Németországban és Ausztriá- ban azokat a magyar családokat, akiket az amerikai presbiteriánus egyház fog kíségeteni Amerikába. A családokkal való intervjúk rövid szünetében, csak- ugy megszokásból, mint monstanában mindenkittől, tőle is megkérdeztem, hogy mi a véleménye a koreai háboruról. Pár mondatos válaszában mindjárt olyan ér- dekes dolgokat mondott, hogy mikor továbbutaztunk, az uton csakis Korcá- ról faggattam. Kiderült, hogy több mint husz éven át volt ott misszionárius, ezért olyan más az ő beszéde Koreáról, mint a szokásos kommunikéből és lexikon- anyagból összegyurt cikkek.

Van-e lényeges különbség észak és dél között?

Mindjárt a lényegbe vágó első kérdé- sem az volt: *van-e akkora különbség Észak- és Délkorea között, hogy az jo- gosulttá tenné a háborút?*

A koreai nép egységes, — mondotta Dr. Henderson. A történelem folya- mán voltak bevándorlások észak felől, de a különböző népcsoportok a száza- dok során egy néppé váltak. Az azon- ban tény, hogy ma Északkoreát főké- pen kereskedő és iparos réteg lakja, a déli részek társadalmát pedig egy az or- szág politikai és kulturális vezetőit adó felsőréteg és egy nagyrészt mezőgaz- dasági népi tömeg alkotja. Ez a rétege- ződés kétségtelül különbség észak és dél között, a két vidék lakossága között van bizonyos vérmérsékleti különbség is, mindez azonban lényegtelen ahhoz a mind az északiakban, mind a déliek- ben mélyen gyökerezett vágyhoz mér- ve, hogy *egész Korea népe egy függet- len nemzetet alkosson.*

4000 éves kultura

Korea népének több mint négyezeré- ves ősi kulturája van. Irodalmukban és művészetükben található jelentős kínai kulturhatás, különösen festészetükön kimutathatók perzsa és indus hatások is, műveltségük gerince azonban saját, ko- reai.

Nyugati műveltség — modern nevelés.

Az ugynevezett nyugati kulturát a keresztyén missziók ismertették meg Ko- reával, elsősorban az iskolákon keresz- tül. Később irodalom és mozi is sokat mutatott meg a koreaiaknak a Nyugat- ból, de sok koreai fiatal tanult nyugati főiskolákon is. Koreának japán uralom alá vettése is sok nyugat hatást hozott olyan dolgokban, melyekben Japán már nyugati módra cselekedett. Végered- ményben a nyugati hatás legjobban a nevelés, ipar és egészségügy terén mu- tatkozik.

A helyzet lassan odafejlődött, hogy a koreai nép már nem becsüli annyira klasszikusait, mint régen. A mai gene- ráció már u. n. modern nevelést akar adni gyermekeinek. Olyan sokan akar- ják gyermekeiket középiskolában ta- nítatni, hogy sohasincs enlegendő ta- nár, tanterem és iskolaszter. A ke- resztyén missziók évenként bizonyos számu gyermeket választhatnak csak ki a missziói iskolákban való ta- nulásra. Mikor összel az iskolaépületek előtt felolvassák a felvettek névsorát, a kimaradtak százai keserves sirással men- nek haza. A szülők sokszor egész va- lószínűtlen összegeket ajánlanak fel az iskoláknak, ha gyermekeiket felveszik, a megszabott létszámon felülieket azon- ban el kell utasítani.

A vezércikk folytatása.

— Csak már tud lennénk — mondta. Aldani fogom ezt a napot, ha sikerül! Hogy végre kijuthatunk!

Egyszerre a nevüket kiáltották. Percekbe sem telt s ismét ott álltak előttem a folyosón.

— Már kész is vagyunk. Sikerült. Mehetünk. Ha minden jól megy, három hét múlva új munkahelyemen vagyok — Amerikában. — Atölelte feleségét, másik kezével fiait fogta magához. Az asszony pedig lehajtott a fejét és sirt. A férfi odasugta nekem: A szülei miatt sir. Otthon vannak, egyedül vannak, vajjon lát-hatjuk-e őket valaha?

Az asszony a halk szót is meghallotta és felemelte fejét:

— Nemcsak ő miattuk sírok. Hanem a tehetetlenségünkön. Azon, hogy nem tudom, helyesen cselekszünk-e. Hiába kutatom magamat hetek óta, amióta beadtuk papírjainkat. Hiába kérdelem meg anyai ösztönömet, nem mond, nem segít semmit. Helyes-e, hogy megyünk vagy nem? Átok-e vagy áldás forrása ez a pillanat, hogy megkaptuk a vizumot? Tudom, hogy kinn jó dolgunk lesz. Biztonságunk lesz és biztos kenyertünk. Ujra emberek leszünk. De annyi minden történhet ezen a világon. Kitérhet a háború és éppen ott esik le az első atombomba, ahol vagyunk. Es megtörténhetik a nagy csoda, a felszabadulás és mi olyan borzasztó messze leszünk. Nem tudom, nem tudom, hogy mit mondjak. Lehet, hogy nincs igazam, de valami remeg bennem és hiába vagyok az eszemmel boldog, hogy mehetünk, a szívemmel mégis félve kérdezem: áldás-e vagy átok? Es nincs válaszom.

Hállgattunk. Azután a férfi felém fordult és a választ úgy mondta:

— Lehet, hogy áldás, lehet, hogy

átok. Igazad van, nem tudjuk. Azaz nincs igazad. Nem a tényben magában, abban, hogy megyünk, rejlik az áldás vagy átok forrása. Nemcsak egy atombomba jelentheti az átkot. Sokkal egyszerűbb dolgok: hogy nem tudunk beleilleszkedni az ottani életbe, vagy hogy valamilyen elvész a lelkierőnk új életünk felépítéséhez, hogy nem találjuk meg önmagunkat és nem tudunk egymásból elég erőt meríteni. Ez nagyobb átok, mint egy atombomba. Gondold csak el, hogy itteni nyomoruságunk egészen átok volt-e? Pedig, de nehezek voltak az első idők! Milyen nehéz volt elviselni a minden elvesztését, az egyszerre való elvesztését! Voltunk éhesek is sokat és fáztunk is! Es mernéd-e mondani, hogy mindez átok volt? Ugy-e nem? Birtuk! Annyira birtuk, hogy gyermekek is született. Megtanultál sokmindent, amit sohasem próbáltál és én is! Birtuk és birni fogjuk. Mert biztunk egymásban és hittük azt, hogy ezt az egymásban való bizásunkat a jó Isten megáldja.

— Látjátok: itt a kérdés nyitja. Az átok vagy áldás problémája rajtunk fordul meg. Hogy most megindulunk kifelé, új világba, új életbe, nem azt kell k u t a t n u n k, hogy áldás-e vagy átok utjára indulunk-e. Hanem azt kell tudnunk, hogy l e h e t ő s é g e k utjára indulunk. Nem tölünk függ, de bennünk rejlik, hogy az Uristen bizodalunkat, hűségünket és még hozzáteszem: munkakedvünket, derűs vidámságunkat megáldja-e. Ne aggodalmaskodj hát és ne is gondolj arra a szóra: átok. Hanem csak arra: lehetőség. Es ebben, hogy: lehetőség, benne van az is, hogy áldás.

Mikor elbucsuztam tőlük és utánuknéztem, láttam: nyugodt és vidám volt a lépésük.

Harsányi András.

egészségügyi és szociális vezetői között a legkitünőbbek a keresztyének.

A keresztyénségnek kitünő talaja van Koreában. Ennek egyik oka az is, hogy az országban nincs uralkodó államvallás. A vezetőréteg Konfucse tanítását vallja magáénak, a nép tömegei viszont animisták, primitív szellemiállapotok. A buddhizmusnak kevés követője van. Legnagyobb hatása kétségkívül a keresztyénségnek van, pedig híveinek száma alig haladja meg a félmilliót.

Ökumenikus magatartás 60 évvel ezelőtt

Ez akoreai keresztyénség legnagyobb részben hat vezető protestáns missziós csoport munkájának eredménye. Ezek közül kettő metodista, négy presbiteriánus. A missziók több, mint 60 éve szolgálnak Koreában. Munkájuk kezdetekor összejött a hat misszió vezetője és megállapodtak abban, hogy egymással nem fognak versengeni. Az országot hat részre osztották maguk közt és elhatározták, hogy mindegyik a maga kijelölt területén hirdeti az evangéliumot, egymással pedig szoros együttműködésben lesznek. Ennek a megállapodásnak tudható be, hogy egész Koreában két erős protestáns egyház van: a presbiteriánus és a metodista. A koreaiak maguk e két egyház egyesülését is régóta szívesen látnák, a világ metodistái azonban mindeddig fenn kívánták tartani a külön metodista egyházat Koreában is. Mind a misszionáriusok, mind az egyházak együttműködése azonban az élő ökumenikus gondolat szép bizonyossága.

Római katolikus és protestáns missziók különbsége

A római katolikusoknak négy erős missziójuk van: egy francia, egy német, egy ir és egy amerikai. A protestáns és római katolikus missziók közt elég lényeges különbség van. A protestánsok különösen a vidéki lakosság között dolgoztak, bár minden városban is van gyülekezetiük. A római katolikusok viszont inkább a városi misszióra vetették a főszólyt. A protestáns egyházak az öfenntartás elve szerint épültek ki, saját erejükből építették fel templomait, egyházi épületeiket, fizették lelkészeiket és gyülekezeti kiadásait. Es így van ez ma is. A római katolikusoknál a missziók építették a templomokat és általában ezek finanszírozzák az egész missziói programot.

Mindez lényegbevágó különbséget alakított ki a koreai protestáns és római katolikus egyházak között. A protestánsok mélyen érzik, hogy az egyház, a templom az övék, az ő áldozatkészségük árán épültek, az ő áldozatkészségük tartja fenn. *Érthető, ha késznek szenvedni is érte.* Tárnyilagosan megállapítható, hogy a koreai római katolikusoknál nincsen meg ez az egyházukért való lelkesedés, hozzá való ragaszkodás. A római katolikusok Koreában hatalmas összegeket fektettek be

A koreai cikk folytatása.

A szülőknek ez a törekvése egészen természetes, hiszen már a középiskola elvégzése is a vezetőosztályba való felemelkedést jelenti, a modern iskolázás nélküliek viszont az alsóbb néposztály tömegeiben maradnak. A modern iskolázás e kiváltságos helyzete azt a hátrányt hozza magával előnyei mellett, hogy az ősi műveltség egyre veszt vonzóerejéből. A jelenlegi háború mesterséges ellentétei még csak fokozzák a nehézségeket. Pedig az ideális cél az volna, hogy az ősi koreai műveltség értékei és a nyugati nevelés értékei egy új, modern koreai műveltséggé ötvöződjenek. Koreának van arra alkalmas, komoly vezetőrétege, amely ezt az össze-

vasztást végre tudná hajtani, csak béke legyen! Az mindenestire tény, hogy egyedül a régi hagyományok és a régi műveltség (Korea népet többé nem elégitik ki, az újra szükség van.

A keresztyén missziók

A keresztyénség elterjedése jelentős tényező volt a kulturális elégedetlenség felkeltésében. Ez kétségtelen. De kétségtelen az is, hogy éppen Korea keresztyén vezetőrétege az, amely szívügyének tekinti régi és új összeolvasztását. A keresztyénség további terjedése ezen a téren csak újabb fejlődést fog hozni. Élénken bizonyítja ezt Délkorea társadalmá, ahol a kormány nevelési,

SZABADSÁG....

rizsföldekbe. Szigorú szabállyá tették azt, hogy ezeken a földeken csak az dolgozhatik, aki a római katolikus egyház tagja. Ennek világos eredménye lett az, hogy az ezrek közül százak vannak, akik az egyházhoz való kapcsolatukat csak a rizsföldek bérlete érdekében tartják fenn.

Koreai missziók sorsa a II. világháború alatt

A japánoknak a második világháborúba való belépése egyszerűen véget vetett a koreai missziói munkának. Néhány német római katolikus lelkész kivételével az összes misszionáriusoknak el kellett hagyniuk Koreát. A missziók vagyona tönkrement, de nagyobb veszteség volt sok koreai lelkész — ügyeljünk, itt mindig „benszülött” lelkészekről van szó! — és egyházi vezető személyiség bebörtönzése. A japánok sok templomot is leromboltak és becvatkoztak az egyház legbelső ügyeibe is. *A koreai keresztyénség azonban kiállta a vihart!* Mikor a háború végén a misszionáriusok visszatérhettek, élő egyházat találtak!

Az észak-koreai keresztyénség mai bizonyágtétele

Ez azonban csak Dél-Koreában volt így. Észak-Koreában, ahonnan a japánok éppúgy kiűzték a misszionáriusokat, mint a déli részekből (hiszen akkor még egységes ország volt Korea), az oroszok nem engedték őket többé vissza. A kommunisták egyházüldözése elől sok koreai lelkész és más egyházi munkás menekült délre. Az egyház helyzete Észak-Koreában ma pontosan ez: a kormány megtilt minden néven nevezendő „vallásos propagandát”, még csak meghirdetni sem szabad az istentiszteleteket; az istentiszteletek tartására azonban a templomajtókat nyitva szabad tartani. Menekültek mondják, hogy az *észak-koreai gyülekezetek, legtöbb esetben világiak igehirdetésével, rendületlenül tartják istentiszteleteiket*, — fejezte be szavait Dr. Henderson.

Mindezt a személyes tapasztalás elevevénélmondotta el. (Hogya, hiszen több mint két évtizedig élt ott családjával és tökéletesen megtanulta a koreai nyelvet. Nem volt könnyű, különös nyelv, nyolc évbe telt, míg azt mondhatta, hogy jól beszéli. De bizonyos, hogy nemcsak az országot ismeri, nemcsak a hadijelentésben szereplő minden kis fakuról tud valamilyen történetet, személyes élményt elmesélni, hanem jól ismeri a népet is. Azt a népet, amelynek tulajdonképpen semmi köze nincsen a nagyhatalmak versengéséhez, hanem békét és nyugodt fejlődést kíván.

Fejlődést, melyben az evangélium élet- és értékszemléletének döntő szerepe, nagy feladatai vannak. A koreai háború, de méginkább a koreai béke ennyiben keresztyén ügy. (H. A.)

Szerencsétlenség történt a hegyen. Az orvos kéznél volt, de a papért szaladni kellett. A sebesült bányászokat társaik erősítették. A mérnököt telefonhoz hívták. Lentről a rakodóról kérdezték, hogy a közben megérkezett papot felengedhetik-e a siklón, amelyen a szemet eresztik le különben, de személyszállításra nem szabad használni. Sürgették a haldoklót és sürgette a pap, magára vállalván a felelősséget, hát a mérnök beleegyezett, hogy a siklón huzzák fel a hegyre, mert úgy gyorsabb. A két kilométeres hegyoldalon vad iramban rohant felfelé az üres csille a lelkeszsel, feleuton szénnel megpakott csillék suhantak el mellette a völgynek, amelyek tulajdonképpen őt huzzták a hegyre, ahol csak fékezni kellett. Néhány száz méterre volt már csak a céltól, amikor elpattant a drótkötél s mire az első rémület dermedtségéből magához tért, már rohant is lefelé a magános csille, a völgynek, a pusztulásba. S a pap, aki a kiugrást biztos halálnak ítélte, hátat fordított a lent leselkedő halálnak, elővette a bibliát és olvasni kezdte.

Szegény apám volt az a mérnök, tőle hallottam még gyerekkoromban ezt a történetet, amely most eszembe jut. Berlinben összegyűlt mintegy száz tudós, művész és főleg írók, hogy a szabadságról beszéljenek s ami ennél több, hogy meghatározzák, mit kell tenniük s aszerint is cselekedjenek. Igen, Európában szerencsétlenség történt s a gazdasági elsősegélynyújtás mellett odahívták a szellem papjait is. Ignazio Silone, Arthur Köstler, Trevor-Roper, Davin Rousset, Jacques Maritain, Jules Romain, H. L. Müller, James Burnham, Zuckmayer vagy Eugen Kogon volt a nevük. S közben Koreában elszakadt a béke rozsdás kötele.

Es a tudós, a művész, az író, nem akart menekülni, nem jajeszékelt és nem átkozódott, hanem önmagába fordulva kereste, hogy mi az igazság, a kultúra és a szabadság. Nem törődve a veszéllyel, a halállal, a következőket mondta a kongresszuson:

Vannak békés idők, amikor az ember kizárólag a maga utait járhatja, elutasítva mindkét ellentétes pólus nézetét. Manapság azonban a „demokrácia e váltott lelkeire” rossz idők járnak. Ma a kétezer éves Irás szavai érvényesek: „Legyen a te szavad igen-igen és nemem.” Am a totalitarizmusra tota-

litarizmussal válaszolni annyi mint haláltól való félelmünkben öngyilkosságba menekülni, szolt az ellenvetés. Kompromisszum és konkluzió: v á l s á g idején célszerűbb az erők összefogása lehetőleg kevés, de mindenesetre időleges és átmeneti, önkéntes szabadság-áldozattal. A szabadság mentéséért tehát szabadságunkat kell feláldoznunk, vetette közbe valaki s szkeptikusan hozzátette: az agyonlőtt katonának mindegy, hogy ki fogta rá a fegyvert.

Nem mindegy, hangzott az energikus válasz, nem mindegy, hogy a harc eldőlte után visszaállítják-e a teljes szabadságot, vagy pedig a teljes szellemi rabszolgaság következik-e. Mert az ember rabszolgává lesz, ha megfosztják attól a jogától, hogy „nem”-et mondjon. Plievier ezzel kapcsolatban a mai kulturális fagypontról beszélt, amikor a közvéleményt gyárilag állítják elő s a sajtó csak hírközlésre szorítkozik. Eugen Kogon ezzel szemben: nem igaz hogy a tudós és a művész a totális államban nem lehet művész vagy tudós. Csak az a döntő, hogy mit alkot. Michelangelonak sem volt szabad keze II. Pius alatt s a bizantinizmusnak is vannak nyugati hajtásai. Szerinte az intellektuelek legfontosabb feladata az ideológiák szétrombolása, hogy eltűnjék végre a kőd, amely már a homlokunkig ér.

A szabadság fogalmának meghatározásánál (amely ma nehezebb, mint valaha) sokkal fontosabb tehát a munka, a harc a szabadságért. S talán ezen a ponton találkozott minden vélemény és nézet. Még azoknak az elképzelése is, akik nemrég még u. n. baloldaliak, igen: kommunisták voltak. Es bár az egyházakról, az általuk képviselt szellemiségről és erőről kevés szó esett, mégis az volt az érzésem, hogy a csiszolt koponyák egy-egy gondolatában több volt az evangéliumból, mint akárhány világtól elrugaszkodott farizeus szóvirágaiban.

... és így jut eszembe ismét a rohanó csillében bibliát olvasó pap.

Az utolsó pillanatban sikerült egy váltóátállítással melékvágányra terelni az elszabadult vaskocsit, sinpárra, amelynek egyre csökkent a lejtése.

A pap falféher arccal szállt ki belőle s alig hatóan azt mondta: Is-ten. Aztán azt hogy: csoda.

Es én hiszek abban, hogy a pusztulásba rohanó emberiséggel is ilyesmi történik. Pantó Béla.

Élő ökumené

A keresztyén szeretet egyetemesítését kettős viszonylatban vállalta magára a bregenzi diéta: itt kint az emigrációban és majdan odahaza a Dunamedencében. Arról is szó esett, hogy erre a feladatra nem is első ízben vállalkozunk, mert ezekkel a tényekkel már eddig is telve van a multunk. Az előadók bő képet nyújtottak az ökumenikus szeretet gyakorlásáról a szomszéd népek felé. Talán az volt a legmegragadóbb kép, amelyik a csehek felé szólt. II. József türelmi rendelete korában ugyanis több mint félszáz magyar prédikátor arra vállalkozott, hogy kiszakítja magát saját népe közül és saját egyházából és cseh gyülekezetekhez cseh földre telepszik, mert az akkori cseh protestánsizmusnak nem volt elég papja.

Szeretnék mai élményekkel is bizonyosságot tenni arról, hogy Krisztus egyetemes királysága kihat az egész történelemre. Nem megfoghatatlan csoda tehát az, ha a régen elhintett szeretet éppen a jelenkorban hajt ki. Ez időben való ökumenikus tény csupán, amit néha nem ért meg az ember. De Isten számára nincs régmúlt, vagy közelmúlt, nincs jövő vagy jelen: ahol szeretet van, ott Isten mindenkor jelen van. . . .

A keresztyének nevezett időszakában 1946-ot és 1947-et írtak. Abból az időből való tehát a történet, amikor a magyar földön mindenütt, de a Csalóközben, a Garammentén és az egész Felvidéken különösen gazdagon tenyészett a tanácstalanság és vastag indáival fonta bele magát a letargia az emberek lelkébe.

Benes, a csehek és a hivatalos szlovák élet úgy számolt akkor a magyarokkal, hogy véglegesen kiveti őket ősi hajlékukból. A kitelepítés csak idő kérdése volt s az állampolgárságtól, vagyonuktól és joguktól megfosztott magyarokat addig is sorsukra hagyták. Az iskolás gyermekek utcán csatangoltak, mert régi tanítóikat eltiltották tőlük és az idegenek nem vállalkoztak arra, hogy magyar gyermekeket tanítsanak. Csak a Szudéta-földre való deportálás támasztott néha élénkséget és vert fel riadalmat a magyar lakosság között.

Jánosék családját is a Szudéta-vidékre deportálták, és a kis János cseh iskolába került a Szudéták valamelyik volt német falujában.

A hegyek összeszorította nap-

fény vakítóan betűzött az iskola termébe s a cseh tiszteletesebből is éppilyen vakítóan lövelt János felé a kérdés: Mi vagy te János? . . . Ember vagy-e János? . . .

Es János hallgatott. János nem felelt, mert a kérdést nem értette. Neki a szavak idegenek voltak.

Ugy van az, hogy sokszor kis dolgok is megfájdítják nagy emberek szívét. A cseh lelkésznek is fájt a János esett fásultsága s egyszerre főlzakadt belőle a lezsilipelte kérdés: vajjon ember lesz-e valóban Jánosból, vagy végleg ilyen bárgyú állapotba süllyed? A szeretet felrázta a lelkész és ezzel a szeretettel fel akarta rázni a kis magyar Jánost is. Másnap tehát, amikor óra előtt imádkozni kezdtek, a lelkész Jánossal külön imádkozott s elkezdte tört magyar kiejtéssel mondani az imát: „Mi Atyánk, ki vagy a mennyekben . . . Jöjjön el a Te országod . . .“

Talán csak éppen ennyit tanult meg az imából a lelkész magyarul s lehet, hogy épp ebből tanulta meg, hogy ők eddig Jánossal két ellentétes külön földi világban éltek s ezt a két világot csak most kötötte össze a szeretet Isten országává. A régi száműzött ismerős boldogság Jánost is újra körülsimogatta. Valami deleges akarat megragadta egész értelmét, s vele itta, itta a jól ismert szavakat, amik újra odavarázsolták a távoli ott-hont. Ebben a nagy összevisszaságban János ismét azt érezte, hogy egy pillanatra újra helyreállt a béke az ő élete és a külső világ között.

A kis történet igaz volt, mert csehek írták le csehül a saját sajtójukban. Nem is nekünk szánták, de mi mégis rátaláltunk, mert akkor aggódva kerestünk minden cseppnyi jószót. Nem hagyom azt sem ki, amit a cikkíró hozzátett: „Ime mindez nálunk történt, a „műveltnek“ nevezett Republikában. Itt valóban megeshetik, hogy a kis magyar Jánosok nem lesznek emberek? Keresztyének, nincs szavatok hozza?“ A cikket lelkész írta, s akkoriban még cseh részről is nagy bátorság kellett, hogy a magyarokért valaki kiálljon.

A szeretet tehát újra győzedelmeskedett, s ezt a szeretetet nekünk ez egyszer azok adták, akik felé mi a régi szeretetre hivatkoztunk: a cseh protestánsok.

Ebből azonban több is lett. A cseh református lelkészek ugyanis

összeállottak és elhatározták, hogy meglátogatják a összes magyar gyülekezeteket. Ott is prédikáltak, ahol akkor éltem. Ott is vigasztaltak, ott is szolgáltak tanácsal, ott is Igét magyaráztak.

Azóta már régen főlzáradtak az akkor ejtett könnyek és új panaszok gyűltek a régi helyébe. A szép szavakat is bizonyára tovább vitte a szél s az ígéretekkel is bizonyára adóssok maradtak. Mit is tudtak volna értünk tenni a tengernyi panaszban, s megannyi gyűlöletben, ami akkor körülvelt bennünket? De a prédikációra még ma is emlékszem, mert belém vésődött, amit akkor mondtak.

„Adósságot jöttünk törleszteni“ — kezdte a cseh lelképásztor. „Azért jöttünk, hogy megmondhassuk a magyaroknak, hogy mi is ismerjük az üldöztetéseket. A mi egyházunk élete is telve van boruval. Mi is jól emlékszünk a türelmi rendelet korára s emlékszünk arra is, hogy nem voltak papjaink. Es emlékszünk arra is, hogy Isten akkor úgy segített rajtunk, hogy magyar prédikátorokkal építtette ujja a szétesett egyházat. A Véghek, a Thurzók, a Nagyok, a Szalatnaiak nevét és bátorságát még ma is őrzik a megfakult cseh egyházi krónikák. Mi nagyon, nagyon sokat köszönhetünk a magyar reformátusoknak.“

S mi tudtuk, hogy az emlékezésen túl ők nem tehetnek semmit a sorsunkért. Négy-öt jószándéku lelkész ugyan hogy is tudhatta volna az egész szláv világ sántáni szándékát leszerelni? A cseh kommunisták nem ereszkedtek le a leprás magyarokhoz, hiába hirdették a nemzetköziséget és az egyenrangúságot. Mégis akadtak hitvalló lelkészek, akik megéreztek és meg is vallották, hogy a keresztyén szeretet nem zárkozhatik be a felekezetek szűk falai közé, s a nemzeti hovátartozás sem huzhat korlátokat a szeretet gyakorlása elé.

Ime, Isten tényei ott is jelen vannak, ahol mi sokszor azt hisszük, hogy ott a Sátán uralkodik. Isten mindenütt jelen van és hat. Ezért érezhető a Sátán talpa alatt is véstést a régen elhintett szeretet. Az ökumenikus szeretetért meghirdetett hadjáratba beleillik az a fegyvertár is, amit Isten itt is, ott is, velünk és nélkülünk is használ és felmutat számunkra. A cseh lelképásztorok is ezt az egyetemes szeretetet gyakorolták velünk és ezzel fizettek régi szeretetünkért. Az ökumenikus szeretetnek van talaja a Dunamedencében! (— viski —)

Colleferro olaszországi iparvároskában most alakult meg egy valdens gyülekezet (az olaszországi református egyház Vald Péter előreformátor után így nevezi magát). 1947-ben járt itt egy valdens lelkész, akinek egy protestáns asszony eltemetésekor tartott temetési beszéde s a szertartás bensőséges egyszerűsége igen mély nyomokat hagyott a tulnyomórészt munkásokból álló lakosság lelkében. A munkások küldöttségileg megkérték a valdens egyházat, hogy rendszeresen tartsanak Colleferroban istentiszteletet. 1948 őszétől kezdődően Valdo Vinay professzor, a római valdens teológia igazgatójának vezetésével római valdens teológusok jártak ki Colleferroba istentiszteletet tartani. A gyülekezet az elmúlt nyáron már felket is vásárolt, hogy templomot tudjanak építeni. Jelenleg negyven felnőtt és husz gyermek tagja van Colleferroban a valdens egyháznak.

AZ OLASZORSZÁGI LUTERÁNUS egyház tervbe vette egy olasz nyelvű luteri katekizmus kiadását. A luteránus olasz egyházi újságnak kétszer olvasója van.

AZ OLASZORSZÁGI EVANGÉLIUMI egyházak tanácsa és az olasz kormány között tárgyalások folynak, azzal a céllal, hogy a százezer tagot számláló evangéliumi egyházak egyenlő elbánásban részesüljenek a római katolikus egyházzal. Ezzel a megegyezéssel kívánnak végetvetni annak az áldatlan állapotnak, hogy egyes olasz kormányzati szervek még mindig akadályokat gördítenek az evangéliumi egyházak munkája elé.

Marcel Sturm

Az örökkévalóságba költözött francia protestáns táborigazgatók felé hontalan magyarság is fátyolos szemekkel tekint, mint olyan felé, aki valóban evangéliumi lélekkel járt köztünk. Különösen némethoni magyar protestáns testvéreinknek van oka mélyen átérezni az ő elvesztését, akinek odaítai Szolgálatunk oly sok szeretetet köszönhet.

A Baden Baden-i temetőben — Diablius és Niemöller püspökök koszorúja mellett — a mi nemzetiszíni-szalagos koszorunk is ott nyugszik áldott emlékü porai fölött. Legyen emlékezetes élete.

A KERESZTYÉN NEVELÉS VILÁGTANÁCSA 80 különböző ország körülbelül 5000 delegátusának részvételével „Jézus Krisztus, mint mester és tanító” címmel Torontóban rendezte meg konferenciáját. A konferencia a keresztyén nevelés problémáival kapcsolatosan a vasárnapiiskola, vallásoktatás, konfirmáció, ifjúsági munka, családi és a gyülekezeti nevelés kérdését tárgyalja.

AZ EGYESÜLT ÁLLAMOK PRESBYTERIÁNUS Egyháza 800 képviselő részvételével tartotta Cincinnatiában évi zsinatát. Az egyháznak két millió négyszázezer tagja van és az elmúlt év során hetvenegyezeren léptek be újonnan az egyházba. A vasárnapi iskolát látogatók száma száztizennégyezerrel emelkedett. A gyülekezeti adakozások évi összege 94 millió dollár volt.

A BUDAPESTI KORMÁNY legújabb rendelkezése szerint a magyarországi egyetemek teológiai fakultásait el kell választani a többi szakoktól. A rendelet a következő szemeszterben már életbe lép.

PORTUGÁLIÁBAN amerikai presbyteriánus támogatás és irányítás mellett megnyílt egy protestáns teológia, mely egyformán felvesz reformátusokat, lutheránusokat, episzkopálisokat és kongregacionalistákat. Portugáliában az evangéliumi egyházaknak mindössze ötezer híve van csak, de, mint azt az új teológia amerikai igazgatója mondotta: „bár minden eszközzel igyekeznek megakadályozni, a portugál lakosság körében egyre nagyobb és nagyobb a szimpátia az evangéliumi egyházak irányában...”

A LENINGRADI RÁDIO jelentése szerint a szovjet „Politikai és tudományos felvilágosító társaság” ebben az évben nagyarányú felvilágosító hadjáratot akar indítani a „középkori keresztény világnézet” ellen. Ebből a célból 500.000 kiképzett propagandista fogja felkeresni a Szovjetunió tartományait. A hangzatos nevű társaság utódja az Istentelen-mozgalomnak, amelyet 1942-ben látszólagosan feloszlattak.

A BRIT HADÜGYMINISZTERIUM utasítása szerint a katonák reggeli gyakorlata helyett kísérletképpen rövid áhítatot vezettek be a laktanyákban.

A NEMET PARLAMENT üléseit protestáns és katolikus lelkészek által közösen végzett istentiszteletekkel nyitják meg.

Kaszás Nagy Máté:

A „DIZA”

Valahol a Großglockner tövében találkoztam vele ...

Ott bolyongtam éppen a nagy hegyek alján. Egyik faluból a másikba, egyik fogadóból a másikba. Csak úgy hanyódtam ide-oda.

A vonat lassított, kinéztem az ablakon. Kis városkát láttam a zöldbe borult völgyben. Ilyennel szerettem volna játszani gyerekkorom idején. Olyan volt, mint egy karácsonyi játékvároska. Girbe-gurba, szűk utcácskái voltak, szinesre mázolt, régimódi házai és milderre valami hallható csönd, üde hegyi békeesség borult.

Kiszálltam.

A pirossipkás forgalmistánál szállás után érdeklődtem. Az állomással szemben van egy jó szálló-

da, mondta. Kicsit zajos ugyan a sok vonat miatt, de van egy nagy előnye: ott van a pósthivatal is. Nem kell a városból idegialogolnom, ha bélyeget akarok venni véletlenül. Gondoltam, ugyis irok majd pár anzikszot, mért ne költözzek hát ennek kedvéért a pósthivatal mellé?

Valóban rendes hely volt. Tiszta is, olcsó is. Es az épület előtt két öreg gesztenyefa állott, olyan dus koronával, hogy mindegyik külön kis erdőnek számított. Leültem az árnyékukban. Rendeltem valamit és bámultam magam elé. Egyedül voltam, olyan nagyon magányosan, hogy már szinte fájt is.

Ültem és vártam. Most érzem, hogy — vártam akkor valamire.

Enyhe izgalom fodrozott bennem, kicsit nyugtalan voltam, kicsit türelmetlen. Történni kell valaminek, igen, valaminek kell történnie...

Es ekkor találkoztam vele ...

Puha talpak halk neszt hallottam és fehér folt villant fel az oldalamon. Az izgalom hirtelen kioldadt belőlem, fellélegeztem.

Fehér volt, mint egy sarki medve és — csaknem akkora. Füleit enyhén megemelte, mandulavágású, sárga szemével gyanakvóan firkészett felém. Fekete orra élénken mozgott, igyekezett elkapni a szagomat.

Gyönyörű, hatalmas kuvasz volt, magyar kuvasz a Großglockner árnyékában.

A szöke pincérnö kacsázva masírozott utána. Izgatottan kiáltott:

— Diza! Diza! — Es hozzámfordulva: — Harapós, ne nyuljon hozzá, kérem! Olyan vad, mint egy farkas! Diza! Komm her! Diza..!

PÓKHÁLÓ

Falu szélén erdő, erdő szélén hinta:
nagy pókhálót lenget száraz szeder-inda.
Hintázik a kis pók szeder-inda végén.
Felhő rajzolódik az ég kékje mélyén.

Vihar készülődik, megremeg a háló,
dörög-morog az ég, mint roppant daráló.
Fut az ember, állat, falu, erdő népe,
suhog a szél-korbács, csattanós a vége:

villám sujt egy fába! Robaj, fény, tüztenger
s elzuhan egy tölgy, mint gutaütött ember.
Szederbokor ágát durván elsodorja:
tépett a pókháló, mint a koldus rongya.

Koldus lett a kis pók, siratja a hálót,
verejtéke kincsét, kövér légyre várót,
otthonát, amelyért fáradt apró teste.
De szép volt, amikor harmat ékszerelte ...

Azt hitte a pók, hogy nincs nagyobb ur nála,
az a háló volt az élete, halála
s most bánat szoritja szívét, mint az árnyék:
ami néki: minden — a viharak: játék.

... Apró ember-pókok, bokros álmok ágán,
bűnök bozótjában, ócska lom közt, kákán
sok-sok hálót szőttök. Magyar takácsok,
hallgassátok meg e csendes jótanácsot:

Nem a háló a kincs, hanem az a szép hit,
hogy az ember alkot, mikor hálót épít!
Az álom az erő, a világ csak árnyék,
a szellem a minden, a többi csak játék.

Pantó Béla.

Levél Amerikából

Amikor végre az utolsó akadályt is átugratod és egy éjszakát töltesz az asteni siralomházban, türelmetlenül várod, hogy a különböző bizottságok futószálagjára, Salzburgba kerülj. Ott pedig sürgeted, hajtod, üzöd az időt, hogy minél előbb a brémai vonatra ül-hess. A hajót örökkévalóságnak lát-szik, már a harmadik nap szárazföldet kémlelsz. Tíz nap mulva, akár Boston-ban, akár New-Yorkban köt ki a hajó, még Amerika földjét se érintette a láb-ad, félfohászokodsz: Uramisten, vajh-mikor léphetem át Hegyeshalom áldott küszöbét!

A vonaton minduntalan magad elé meredsz; önmagad keresed, szembe né-zel a végtelennel: óh áldott Karcag, ál-doti Székesfehérvár, áldott magyar vi-dék, ahol a látóhatár egyben az ide-oda mozgó kis életünk határát is jelentette.

Ha visszatekintesz, csak Brémából is, megdöbbenő: alig emlékszel valamire Ausztriából, néhány nap alatt emlékeid ködébe vész. Eltűnik előled, hogy kö-zelebb juss hazádhoz. Sohasem volt olyan délibábosan csalogató az Alföld, olyan barátságosan hívogató a dunán-tuli vidék, rajt csillogó korona: Buda-pesi.

Hallgatag, kábult némaságba hullt emberek, akikben mint fájdalmas jelen-él a hazaszeretet; egymást biztatják, kötelező ígéretet tesznek, másoktól kér-nek, ha út az óra, hazamennek mind-annyian.

Ez a kis magyar sziget egy központi szervezeti hiányát panaszolja, mely ve-zetné, egységbe foglalná a világban szerte-szét szóródott magyarságot; egy napipolitikán messze felülemelkedő iro-dalmi és politikai lap szükségéről fól-lyik szó.

Már most idekűnn, akár Németor-szágba, vagy Ausztriába, tagdíjasdi

SZEMÉLYI HIREK

Dr. Soós Gézát, aki az Egyetemes Egyháztanács egyik megbizottjaként hosszab idő óta Németországban mű-ködik, július 8-án szentelték lelkésszé a genfi St. Pierre kápolnájában.

Szeretettel köszöntjük új lelkész-tár-

sunkat és Isten áldását kérjük minden szolgálatára.

A svájci St. Gallen kanton reformá-tus zsinata Altpfarrer Rotachot, Lelki-gondozó Szolgálatunk segítőszívü ba-rátját ismét megerősítette egyháza-táncsi elnöki tisztében.

A kutya rá sem hederített. Allt, szemben velem, pompásan, hófe-hér márványba faragva.

A frájlájnhoz fordultam:

— Hogy került ide ez a kutya? Készséges mosolyra olvadt az arca:

— Magyar katonák hagyták itt.

Felálltam. A kuvasz torka meg-öblösödött, a gerincén gyenge hullámszál futott végig. A frájlájn nagyon megjédt:

— Uram, álljon meg! Vad bestia ez a kutya!

Nem álltam meg. Miért álltam volna meg? Ez a kutya és én össze-tartoztunk. Két magányos vándor az osztrák hegyek ölében.

Már vicsgorgott és megfeszítette a lábait. Megszólítottam:

— Tisza! Gyere ide, kiskutyám! Gyere, pajtás!

Hirtelen elernyed. Mintha orvul fejbeverték volna hátulról. Még most is összefacsarodik a szívem.

a nézésétől, ha rá gondolok. A hi-deg, ellenséges szemek ellágyultak. Valami ködlő sóvárgás homályo-sult rájuk. Ertetlenül, megbabo-názva bámult rám.

— Tisza! Gyere hozzám! Látod, mi ugyanannak a messi földnek vagyunk a gyermekei. Gyere szé-pen, kiskutyám, legyünk jó bará-tok ...!

Allt, állt és sóvárogva nézett föl rám. Azután halkán nyüszögni kez-dett. Sirt. En se szóltam többet, csak nyelegettem a meghatottsá-gom gombócait. A frájlájn nyitva fejeztette a száját. Suta, befejezet-len mozdulattal állt mellettünk, mint elszakadt film utolsó kockája.

Leguggoltam a kutya elé és hal-kan beszéltem hozzá. Megcsóválta a testét, fejét lesunyta, szaporán pislogott és a meghódolás halk nyöszörgésével oldalozott hozzám. Rámosolyogtam, bele a sárga sze-mébe. Es átkaroltam a nyakát.

Nagy, nedves csókokat lefentett a képemre. Azután táncolni kezdtünk. El-elfutott, visszazaladt megint. Es nevetett, azzal a boldog, hang-talan vicsgorgással, ahogy csak kutyák tudnak örülni megalált gazdájuknak. Felállt hátsó lábaira, ormóttan mancsait a mellemnek tá-masztotta. Bámult rám, kutatva, mohó izgalommal. Később leültem, s ő odaült szoroson mellém. Fejét az ölembe fektette. Simogattam. Lehunyta szeméit és elégedett-nagyokat nyelt. Ha abbahagytam a cirógatást, állkapcsát még erőse-ben combjaimra szorította. Es be-széltem kellett neki, halkán, lá-gyan. Ilyenkor elégedett volt, bol-dog. Ha abbahagytam a duruzso-lást, rögtön nyugtalanná vált. Meg-bökött az orrával, vagy nyugósen nyüszögött. Nem tudott betelni a magyar szó muzsikájával, amit olyan régen nem hallott már ...

Nap-nap után kint ültünk a

nélkül meg kellene alapítani a külföldi magyarok világszövetségét, munkába állítani az elnémult újságírókat, írókat, művészeket és politikusokat egy közös abroncs alatt.

Erre gondolsz az uton, és Amerika földjén is, ahol megtudod, hogy noha éppoly szegény vagy, a szembetűnő ellentét miatt még szegényebb, mint a táborkban — hangulatod mégis bizakodóbb, derűsebb. Ugy érzed, elmúlt az örökös ideiglenesség tudata, a megvendégelték nyugtalansága, egy állandó veszély mormogó közelsége s az ideg vagy hidegháboru aránytalanul elosztott súlya. Valaki egy hatalmas batyut vett le a válladról.

Ha visszagondolsz Európára, az utra, úgy véled, hogy a készülődők félelmetes, lefojtott csendjében, ma még leplezett tüzéségi állások között robogott a vonat. S boldogan, örömmel gondolsz vissza, hogy oly gyorsan száguldott s hozott ki onnan. Visszaemlékezéseidben néha-néha ott vagy egy pillanattal a salzburgi pályaudvaron, ahol Harsányi András, Nagy Ernő és Raffay Sándor bucsuztatják a nagy utra indulókat.

Raffay Sándor minden magyar kíváncsiorlót egy bucsúlevéllel ajándékoz meg, melyben az Ausztriában maradó honfitársak nevében „Isten hozzád”-ot mond:

„Ne feledd, hogy ezeréves nép fia vagy és maradsz: Mindenhova elkísér szent hazánk rajongó szeretete; ez az érzés az, mely mindnyájunkat összefűz, ápdold ezt az érzést, ápdold a magyar hitet, ne szakadj el tőlünk!”

Aztán a brémai légertemplomra gondolsz, ahol reggel öt órától kezdve félóránként váltakoznak különböző felekezetek és nemzetek istentiszteletei. Ebben a kis templomban Dr. Janka Géza tiszteletes ur csodálatosan szép imádságban bucsuzik Európától — s

Európai protestáns egyházak zsinatai

Európa nagy történelmi protestáns egyházainak nemzeti zsinatai az elmúlt két hónap folyamán zajlottak le. Alighogy befejeződött a németországi evangéliumi egyház ez évi berlini szinódusa, május közepén kezdődött a skót nemzeti zsinat, a „General Assembly” Edinburghban. 1707 óta ez a legjelentősebb eseménye Edinburgh városában. A zsinatot két hétre hívják össze, úgy is nevezik: „Assembly Weeks”, vagyis „zsinati hetek”.

Az ezidei zsinatot is hagyományosan a király képviselője nyitotta meg, akinek természetesen a zsinat határozataiba semmilyen beleszólása nincsen. A megnyitó istentiszteletet a St. Giles katedrálisban tartották, ahol annak idején Knox János, Kálvin egyik legnagyobb tanítványa, hirdette az igét. A zsinati tanácskozásokon 816 lelképásztor és ugyanannyi világi képviselő vett részt.

A zsinat kiemelkedően foglalkozott az elváltak második házasságkötésének

kéri az Istent, hogy minél előbb vezéreljen bennünket vissza a Duna-Tisza tájára. Négy nap múlva a hajó viz alatt uszó részében, vak véletlen éppen egy viharos estén — bizakodásra biztatja a kicsiny-hitűeket.

Igen, bizakodva lépsz Amerika földre és megnyugszol, de úgy érzed magad mint egy fényűző városba pottyant idegen, mire tétován megmozdult karját kinyújtáná, a csillogó Chrysler már tovarobogott. S azon tündösz, hogy Európának keleti sarkában nagy a veszély, a Volga önmagába zárt folyam, onnan nincs kiút, nincs menekvés; a Missisipi szabad vízében boldogan, szabadon élhetsz, de utja a végtelen óceánba vezet. ...

BEDI GYULA.

problémájával, valamint a külmissziói munka fokozatos növelésével, ezzel kapcsolatosan hangzott el a zsinat legérdekesebb előadása, melyet Hollis, a délindiai egyház moderátora tartott. „Az egyházak uniója nem vagy, hanem tény!” — mondotta, ismertetvén azt, hogy Délindában az anglikánok, reformátusok, kongregacionalisták és methodisták egyesültek, egymást testvérülnek fogadva el és kijelentették, hogy valahányan csak Krisztus tanítványai akarnak lenni.

A zsinat legmeghatóbb része volt az, amikor a 18 új misszionárius lelképásztor felszentelték, akik Pakisztánban, Indiában, Délafrikában és Arábiában fogják szolgálni az Ur Jézus Krisztust.

Junius elején tartották Nimesben a történelme folyamán legtöbbet szenvedett franciaországi református anyaszentegyház negyvenharmadik nemzeti zsinatát. A zsinat legnagyobb eseménye volt az egyház nemzeti tanácsa (Conseil national) új elnökének megválasztása. Az 1938 óta ezt a tisztséget viselő Marc Boegner párizsi lelképásztor, magas korára és igen nagy elfoglaltságára való tekintettel lemondott. Utódjának Pierre Maury professzort, a párizsi protestáns teológia dogmatika tanárát választották meg.

A francia református zsinat az évi adminisztratív és szervezeti ügyeken felül a mai kor két alapvető kérdésével foglalkozott: „Egyház és ifjuság” és az amsterdami zsinaton tizetesen megvizsgált „Egyház és a nemzetközi bizonytalanság” voltak a zsinat legfőbb pontjai.

A francia református egyházzal egyidőben tartotta Párizsban évi rendes zsinatát a franciaországi evangélikus-

gesztenyék alatt. Eltűnk csendes boldogságban, messze mindentől és mindenkitől. Sziget voltunk a nagy germán tengerben, egy darab síkság, sárguló buzatábla a komor hegyek között.

Kezdett fogyni a pénzem. Utaznom kellett volna már, visszamenni a gyárba, ahol ládákat emelgettem igen magas autókra. De — itt volt Tisza. Maradtam. Még egy napig maradtam. Azután még egy napig. Így ment ez napról-napra. Először a vacsoráról mandtam le, azután a reggeliről is. Tisza úgy sem szívesen fogadott el tőlem semmit. Elvette ugyan a csontot, vagy a darab húst, amit kínáltam neki, de nem lelkesedett érte. Nem ételre vágyott, sokkal többre ennél: a távoli, elvesztett otthon szeretetére.

Végülis két silling maradt a zsemben, a visszautazás költségén felül. Mennem kellett ...

Megváltottam a jegyet, bepak-

oltam és levittem táskámat a gesztenyék alá.

Tisza nyomban megérezte, hogy mi fog következni. Nem közelített hozzám. Nem dugta nedves orrát a tenyerembe, hogy megszorítsam, nem fektette fejét az ölembe, hogy simogassam. Kicsit messzebbre ült tőlem. Fülei lankadtan lógtak, szeméből kialudt a barátság fénye. Hidegen nézett el mellettem. Hiába beszéltem hozzá, tudta már, hogy itthagynom.

Mikor elérkezett az idő, felálltam és hozzáléptem. Megsimogattam kemény fejét. Túrte, de nem mozdult. Leguggoltam hozzá megint, átkaroltam a nyakát és magamhoz öleltem. Most nem nyüszögött, nem lefentett arcomba rózsaszín nyelvvel. Kiszállt belőle a lélek. Pontosan tudta, hogy most veszíti el másodszer és örökre a távoli otthont. Nem sirt, nem rendezett jelenetet. Csak — kihült,

megdermedt, meghalt egy kicsit. Az életem felét odaadtam volna akkor, ha maradhatok. Dehát el kellett mennem. ...

Felálltam. Szólni nem tudtam hozzá. Mit is mondhattam volna?

Hirtelen felkaptam a táskámat és átsiettem az állomásra. Mikor beléptem az ajtón, lopva visszanéztem. Tisza még ott ült mozdulatlanul. De nem nézett utánam. Megemelte kissé a fejét és a kéklő eget nézte. De nagyon mozdulatlan volt.

Mikor elindult a vonat, az ablakhoz léptem. Két-három pillanatra még láthatom Tiszát. ...

Ott ült. Fejét most már magasan az ég felé dugta. Torka öblösen megduzzadt. Es ahogy a villanymozdony halkán tovagördítette a kocsisort, felhangzott Tisza bucsuzó éneke. Keservesen, fájdalmas sóvárgással tutulta gyászdalát.

Azután eltűnt a szemem elől. ...

„Európai zsinatok” folytatás.

lutheránus egyház. A zsinat az egyház történetében döntő fontosságú határozatot hozott, melynek eredménye a franciaországi lutheri egyházak egyesülése lett. Eddig ugyanis volt egy ágostai evangélikus egyház (Elzász-Lotharingiában és egy lutheri evangélikus egyház Franciaországban. A két egyház egyesülése után Hoepffner strassburgi lelkészt választották meg első elnöknek. A francia lutheránus zsinat Ordass Lajos magyarországi evangélikus püspök kiszabadulása alkalmából hála-áhitatot tartott.

Az ir presbyteriánus egyház június közepén Ulsterben tartott nemzeti zsinatán az egyház négyszázezer tagja képviselőjében négyszázötven lelkész és ugyanannyi világi képviselő vett részt. Az ir presbyteriánus zsinat elhatározta az intenzívebb belmissziói munkát és, azzal kapcsolatosan azt, hogy véget kíván vetni a nem-római keresztényen felekezetek között is Irországban gyakori megnemérettésnek.

Június hónap folyamán tartotta a svájci evangélikus egyházak szövetsége képviselő-gyűlését is. Az egyházszövetség elnöke, Koechlin baseli lelkész, beszámolt az elmúlt esztendő munkájáról, kiemelve a 846 oldalon megjelenő új Énekeskönyv előkészítését valamint a vasárnap fokozottabb tiszteletre készítő mozgalomnak egyre szélesebb körben való elterjedését.

Rohner lelkész, aki nemrégiben tért vissza Délamerikából, beszélt a külföldön élő svájciak lelkipápasztoraik általános fokozottabb mértékben való ellátása igényéről. Az egyházszövetség külföldi ügyekkel foglalkozó bizottsága elhatározta, hogy Athénban rendes missziói lelkészi állást, Chilében és Peruban pedig utazó lelkészi állást szervez.

A KÖZPONTI IRODA ÚJ CIME

Brucki Központi Irodánkat augusztus elsejével Bregenzbe helyeztük át. Augusztus elsejétől kezdve tehát Lelkigondozó Szolgálatunk Központi Irodájának címe: Bregenz, Belruptstraße 8/II. Telefon: Bregenz 3-47-41.

JÖJJETEK

Az Ausztriai Magyar Protestáns Lelkigondozó Szolgálat hivatalos lapja
Kiadóhivatal: Bregenz, Belruptstraße 8
Druck von Felizian Rauch, Innsbruck.

Für den Inhalt verantwortlich:
Dr. Harsányi András

Az ige fényénél

A mindentudó és mindenütt jelenvaló Ur (139. zsoltár)

Uram, megvizsgáld engem és ismerd. Te ismered ülésemet és felkelésemet, messziről érted gondolatomat. Járásomra és fekvésemre ügyelsz, minden utamat jól tudod. Mikor még nyelvemem sincs a szó, immár egészen érted azt. Uram! Elöl és hátul körülzártál engem, és fölöttem tartod kezedet. Csodálatos előttem e tudás, magasságos, nem érthetem azt.

Hová menjek a te lelked elől, és a te orcád elől hová fussak? Ha a menyhógok fel, ott vagy; ha a Seolba vetek ágyat, ott is jelen vagy. Ha a hajnal szárnyaira kelnek, és a tenger tulsó szélére szállanék: Ott is a te kezéd vezérelne engem, és a te jobbkezed fogna engem.

Ha azt mondom: A sötétség bizonyosan elborít engem és a világosság körülöttem éjszaka lesz, a sötétség nem borít el előled, és fénylik az éjszaka, mint a nappal; a sötétség olyan, mint a világosság.

Bizony te alkottad veséimet, te takargattál engem anyám méhében. Magasztallak, hogy csodálatosan megkülönböztettél. Csodálatosok a te cselekedeteid! és jól tudja ezt ez én lelkem. Nem volt elrejtve előttem az én csontom, mikor titokban formáltattam és idomítottam, mintegy a föld mélyében. Látfák szemid az én alakaltalan testemet, és könyvedben ezek mind be voltak írva: a napok is, amelyeken formáltatni fognak; holott egy sem volt még meg közülök.

Es nekem milyen kedvesek a te gondolataid, oh Isten! Mily nagy azoknak summtájal Számlálgatom őket: többek a fővénynél; felszerkenek s mégis veled vagyok.

Vizsgálj meg engem, oh Isten, és ismerd meg szívemet! Próbálj meg engem, és ismerd meg gondolataimat! És lásd meg, ha van-e nálam a gonoszságnak valamilyen utja? és vezérelj engem az örökkévalóság útján!

HELSINKIBEN Augusztus elején lesz a 8. északi lelkészértekezlet. Az északi államok lelkipápasztorai általában három évenként szoktak összejönni közös találkozóra. A legutóbbi értekezletet 1946-ban tartották Bergenben (Norvégia). Az ezévi értekezlet főtémája így hangzik: „Az evangélium szolgálataiban”, a további alcímek pedig: „Az evangélium — az Újtestamentum üzenete”; „Az evangélium utja a modern emberhez”; „Népegyház és állam — szabadság és kötelezettség”; „Kultur-helyzetünk és a keresztény hit.”

AUSZTRALIÁBAN a második világháború előtt csak egyetlenegy orthodox gyülekezet volt. A keleteurópai emigránsok nagy tömegű kivándorlása következtében már egy tizennégy gyülekezetből álló egyházmegye alakult Ausztráliában. Sidneyben megkezdték a második orthodox templom építését. Már Tasmaniában is van önálló orthodox egyházközösség.

BOSSEYBEN az ökumenikus intézet rendezésében tartották meg a művészek nemzetközi konferenciáját. A konferencián résztvevő művészek: festők, szobrászok, költők, esztéták valamint theologusok egy alkalommal művészetet rendeztek, amelynek egyik legsikerültebb száma az volt, mikor egy német zongoraművész Bartók Béla műveiből játszott.

Az irodalom hanyatlása tükör, amelyből az erkölcsök hanyatlása vigyorog felénk. Kossuth Lajos.

AZ EGYHÁZAK VILAGTANÁCSA szeptember végére konferenciát hívott össze a Turin melletti Torre Pellice-be. A tárgysorozat olyan problémák megvitatása alkotja, amelyek a tulnyomóan katolikus államokban a protestáns egyházakat érintik.

Tengerentúlról vagy Ausztriából Beküldte-e már megajánlását

A lelkigondozó Szolgálat

és

a jöjjetek fenntartásárá?